

Ministerstvo obrany ČR

Praha, dne 21. 6. 2017

Diskusní příspěvek k věcnému návrhu zákona, zpracovaný ve smyslu požadavku MO

I. Úvod

a) Spolky fungují, některé lépe, některé hůře, některé mají osnovy vzdělávání, některé se samy vyvíjí, to vše bez zvláštního přispění státu. Jak již bylo mnohokrát uvedeno, jsme "spolkovým národem", který chce cítit sounáležitost a být součástí něčeho, proto pro nás není otázkou, čím může armáda přispět, ale jak bude armáda využívat poznatků, získaných těmito spolky a lidmi v nich.

Všichni se ve spolcích jen "baví", někteří na vysoké, někteří na nižší úrovni, vždy však dobrovolně, a proto jejich vzdělávání nic nebrzdí. Sdružení členové informace sami vyhledávají, dobrovolně se sebevzdělávají, a tím dosahují podstatně vyšší úrovně znalostí a dovedností, oproti povinným vzdělávacím programům, jimiž jsou vzdělávání zaměstnanci či obdobně postavené osoby.

Členové spolků také nejsou omezováni legislativou ve své tvořivosti, a proto mnohdy jejich technické poznatky, ověřené praxí, přesahují obecný rámec technického vývoje komerční sféry, na níž jsou státní instituce napojeny, a s jejichž produkty jsou tyto instituce nuceny pracovat.

Domníváme se proto, že spolky mají co nabídnout, toto však není, dle našeho názoru, v návrhu MO dostatečně zohledněno, předpokládáme však, že toto bude předmětem další tematické výzvy.

b) Sportovní spolky jsou již nyní "napojeny" na různé dotační programy, v rámci kterých rozvíjí svou činnost. Změnou legislativy (zákon o podpoře sportu) by měl vzniknout dostatek finančních prostředků na další rozvoj těchto spolků, protože tento návrh předpokládá kvalitnější rozdělování finančních prostředků a tedy i to, že bude podporováno větší množství spolků, ne jen těch komerčně úspěšných.

Proto, aby mohl spolek rozvíjet svou činnost, potřebuje členy, jejichž náborům se spolky bez rozdílu intenzivně věnují. S tím souvisí i dříve zmíněné dotace, tedy čím více členů, tím větší možnost získání dotací, následný rozvoj a opět potřeba získávat nové členy.

Ztotožňujeme se proto se záměrem, vyjádřeným MO, že miní aplikovat standardní systémy, tedy že vytvoří vlastní dotační programy pro speciální rozpočtový fond, z něhož bude umožněno čerpat dotace pouze spolkům, které budou či mohou být přínosné pro naplnění deklarovaného účelu zákona.

II. Témata k diskuzi

Jak by podle Vaše názoru měla vypadat organizace přípravy této zvláštní skupiny členů spolků se zaměřením na branné sporty?

1. Za základní předpoklad organizace přípravy osob považujeme začlenění základních, principiálních kritérií a požadavků MO do zřizovacích listin spolků, to na všech úrovních, tedy jak svazů, tak spolků a pobočných spolků způsobem, kterým bude veřejně deklarováno, že se jedná o spolky s branným zaměřením. V případě svazů pak bude takováto skutečnost přenesena bez dalšího na její členy, tedy samostatné spolky. Požadovaná příprava se tak stane nedílnou součástí jejich běžné, standardní činnosti.

2. Každý svaz či spolek má upraveny postupy, fungování či vzdělávání vlastní strukturou a vnitřními předpisy a zvyky, jejichž úpravou, provedenou v rozsahu kritérií a požadavků MO, dojde k zavedení přípravy členů požadovaným způsobem bez toho, aby došlo k narušení obecných spolkových principů, upravených Občanským zákoníkem. Bude na každém jednotlivci, aby se rozhodl, zda chce být členem spolku, který se vedle

své vlastní, specifické činnosti, připravoval v rozsahu, který předpokládá obrana státu. Na MO pak bude vytvoření specifických podmínek a možností, které získá každá osoba, která se stane členem takového spolku, na které by jinak nedosáhla, čímž bude vytvořena atraktivita členství.

3. Jelikož je činnost spolků založena na dobrovolnosti, není možné nastavovat kritéria a požadavky přísně, ale spíše formálně, zejména se zaměřením na podporu sociálních vztahů a touze se podílet na rozvoji svých zálib. V rámci praktické střelby bychom považovali za dostatečné např. povinnost se jednou za rok zúčastnit jednoho závodu či soutěže, to jako střelec či organizátor, protože výsledkem bude kontakt se skupinou lidí, kteří se danému odvětví věnují, čímž dojde k motivaci se šířeji zapojit do činnosti spolku. Je zde vhodné také upozornit na to, že každý spolek je financován z členských příspěvků, tedy každý člen projevuje finančně svou účast ve spolku pravidelně/každoročně tím, že uhradí členské příspěvky.

Přiměřenost kritérií a požadavků, které bude MO upravovat, se jeví také jako zásadní, protože členská základna spolků je tvořena všemi generacemi, tudíž není možné např. obecně vyžadovat plnění fyzických testů připravenosti všemi členy spolku, tedy např. těmi nejstaršími. I přesto, že se spolky zabírají vrcholovým sportem, neobejdou se bez svých starších, znalých a zkušených kolegů.

S tímto souvisí i další okolnost, a to skutečnost, že většina spolků sdružuje rodinné příslušníky, a tím dochází k budování rodinných tradic. V rámci tohoto pak jsou členy spolků děti, což většina spolků vítá. Není však možné stanovovat dětem obecné limity, které by tyto žádané členy či budoucí členy ze své činnosti vytěsnily už jen proto, že právě z těchto dětí vyrůstají budoucí aktivní a úspěšní sportovci, na které je možné působit a vštěpovat jim morální hodnoty, vztah k tradicím a lásce k vlasti, tedy k hodnotám, které se u mladých generací vytrácí.

4. Vytvoření vyšších standardů účasti jednotlivých členů spolků do přímého plnění úkolů ozbrojených sil by pak mělo být řešeno jako samostatné téma, to např. na základě dohody o provedení práce, tedy pracovně-právní úpravy, či formou úpravy, užívané u tzv. aktivních záloh, to proto, že se jedná svou povahou o osobní závazek jednotlivců, který spolek převzít nemůže. Pro úplnost podotýkáme, že toto je ve střeleckém sportu běžný standard, kdy takto upravují podmínky zbrojní firmy s některými vybranými střelci, kteří následně přinášejí zaměstnavateli poznatky a zkušenosti s produkty zaměstnavatele, to formou pravidelných zpráv či posudků a sdělováním vlastních podnětů.

5. Za další, podstatnou okolnost, považujeme nezbytnost zřízení pověřence/koordinátora spolku, jehož úkolem bude poskytovat součinnost, požadované informace či vyhledávat možnosti spolupráce, a dále také bude zastupovat spolek, kdy tímto může být statutární orgán, který je však mnohdy orgánem kolektivním, a proto se jeví efektivnější včlenění požadavku na jednu konkrétní osobu. Takováto osoba by měla mít přidělena protějšek ze strany MO či armády.

6. Mělo-li by dojít, jako součást organizace přípravy, k aktivnímu zapojení armády do činnosti spolků tím, že se armáda stane aktivním účastníkem činností "branných spolků", to ze dvou důvodů:

a) měla by být schopna, prostřednictvím vlastních sil, těžit z poznatků, dovedností a zkušeností jednotlivých spolků, a tyto následně přenášet a využívat ke svému rozvoji a kvalitativnímu růstu, protože tyto poznatky a dovednosti není možné nahradit projektanty, inženýry či počítači. Stejný model je neoficiálně využíván u PČR, jejíž mnozí střelečtí instruktoři jsou našimi členy a nabyté zkušenosti převádí do výuky a výcviku policistů, to včetně policistů speciálních zásahových útvarů.

b) měla by být svou přítomností nositelem zaniklých, zapomenutých či známých tradic a národní hrdosti, které by byly vlastní přítomností armády při činnostech spolku prezentovány.

Zde předpokládáme zapojení vojáků, kteří by měli zájem o danou problematiku, a chtěli by se sami zapojit do činnosti spolku. Našimi členy jsou někteří příslušníci Armády ČR, tito se však účastní menších akcí lokálního charakteru. Větším akcím se, dle našich zjištění, vyhýbají, to z důvodu finanční náročnosti našeho sportu.

Asociace sportovní dynamické střelby, z.s., která je svazem střeleckých spolků, věnujících se praktické střelbě na území ČR dle mezinárodních pravidel IPSC, již nyní vyhledává možnosti pro zpřístupnění svých akcí ozbrojeným sborům ČR tak, aby se jejich příslušníci mohli zapojit do naší činnosti.

V současnosti projednáváme změnu pravidel (národní divize) s cílem vytvoření samostatné soutěžní divize, určené výlučně pro vojáky, aktivní zálohy, policii a justiční stráž tak, aby měli příslušníci těchto sborů možnost se posuzovat navzájem, a tím aby došlo k navázání vztahů s našimi členy. Dále zvažujeme možnosti

poskytnutí finančního zvýhodnění členům těchto ozbrojených složek, taktéž za účelem umožnění jejich účasti na akcích naší asociace a tím rozšiřování dovedností nenásilnou formou, prostřednictvím přirozené soutěživosti.

ASDS však není schopna krýt náklady ve větším rozsahu, které vznikají při účastech na akcích. MO by proto mělo zvážit podporu vojáků, kteří se chtějí účastnit našich akcí v rozsahu úhrady munice a zbraní či v rozsahu, v jakém jsou podporováni někteří příslušníci PČR.

Jaké by pro ně měli být vytvořeny podmínky a co by jim měl stát umožnit jako benefit za jimi nabízenou „službu“ (peníze, výcvikové prostředí, instruktory, uvolňování ze zaměstnání, refundaci poskytovaného volna zaměstnavateli, jiné společenské ocenění)?

1. Každý ze spolků bude navrhovat cokoliv, co bude schopen v rámci svých individuálních potřeb schopen využít a disponuje-li tím armáda. Již samotná otázka vede, ve svém vysvětlení, k odpovědi. Za obecné, tedy použitelné pro všechny spolky bez výjimky, by mělo být vzdělávání dětí a mládeže v rámci činnosti spolku, kdy to by mělo být, mimo hlavní činnost, podstatnou částí činnosti spolků, protože bez dětí a mládeže nebudou v budoucnu spolky funkční, nebudou mít členy, kteří by předávali nabyté zkušenosti, dosahovali by sportovních úspěchů či byli přínosem pro armádu a MO.

A právě mladé generace jsou velmi vnímavé, a proto je zapotřebí v nich budovat morální hodnoty, vztah k vlasti a potřebu být součástí armády. Právě tyto mladé generace by proto měly být cílovou skupinou MO při vytváření veškerých dlouhodobých záměrů, které by měly povinně vyžadovat účast armády tak, aby s vojáky tyto generace přišly do kontaktu a armáda nebyla jen něčím, co vidí v televizi.

Základem bude bezesporu finanční intervence, na jejímž základě budou spolky schopny organizovat, v rámci standardů, zavedených dle odst. 1. a 2. části II., akce pro děti a mládež, což může mít pozitivní vliv na rodiče, kteří také budou vnímat armádu jako pozitivní součást svého života. Bez fyzické přítomnosti armády však bude efekt nevelký.

Umíme si představit letní tábory či soustředění, na nichž se budou potkávat děti s vojáky, umíme si představit prezentaci vojenské techniky, která byla kdysi běžnou, a vzbuzovala v nás obdiv a nadšení, a proto máme zato, že toto by byl způsob, jímž by se měla armáda vydat. Vždyť NATO dny či Bahna jsou projekty nadmíru úspěšné, jen je jich málo.

K návrhům proto řadíme vyčlenění samostatného dotačního programu, který by měl za cíl uspokojovat projekty, zaměřené na děti a mládež dle věku, který by byl doprovázen účastí vojáků.

2. Z pohledu ASDS ČR by bylo jistě velmi přínosné, aby byly zprovozněny a zpřístupněny střelnice, to s ohledem na skutečnost, že převážná část civilních střelnic byla donucena ukončit či omezit svou činnost pod tíhou norem EU, zejm. pak těch, které řeší hlukovou zátěž. Bylo opakovaně omýláno, že český zákon o zbraních a střelivu je jedním z nejlepších na světě, na hlukové limity však byl krátký. Výsledkem toho pak je, že se zmenšil počet střelnic, které mohou občané využívat, tudíž ani ASDS ČR nemůže pořádat akce v různých regionech naší země. Za vítanou podporu bychom proto uvítali možnost zpřístupnění střelnic AČR.

3. Zajímavým, nastíněným způsobem podpory, by byla možnost využívat ve vzdělávání vlastních členů armádní instruktory. Zde však nemáme na mysli instruktory střelecké, jelikož nejnovější světové střelecké trendy, jakož i různé nejnovější zbraňové doplňky a příslušenství, jsou v naší komunitě podrobovány okamžitým testům, jsou neustále vyhodnocovány a vylepšovány, ale instruktorům První pomoci.

V rámci své činnosti jsme zjistili, že systém a obsah vzdělávání v poskytování neodkladné pomoci v armádě, který je zcela odlišný od civilního, je velice zajímavý, atraktivní a tedy i přínosný pro naše členy a možná by mohl být přínosný i pro vzdělávání v jiných spolcích. V současnosti pořádáme takováto školení pro naše rozhodčí, vznikla-li by možnost tato rozšířit i pro všechny ostatní naše členy, jednalo by se o velmi zajímavou možnost, kterou bychom rádi přivítali.

4. V rámci samotné střelby by pak stála za úvahu možnost podpory našich členů při nákupu zbraní, např. slevami na zbraň, tvořící standardní vybavení vojáků, či možnost nákupu munice za zvýhodněné ceny, jelikož civilní sektor má nastavenou cenovou politiku zcela jinak, než jaká je uplatňována vůči MO.

Inspirujte prosím zpracovatele návrhu věcného záměru zákona pracovně označovaného „zákon o branných spolcích“ a navrhňte název tohoto zákona tak, aby co nejvíce vypovídal o účelu jeho úpravy a přitom, aby tento účel vyjadřoval stručně a výstižně.

Mnozí naši členové jsou či byli či jsou tzv. aktivními zálohami, tedy vojáky v aktivní záloze, jak má toto na mysli zák. č. 45/2016 Sb., který dále zná pojem voják v záloze. Oficiální název, kterým je „o službě vojáků v záloze“ je názvem téměř neznámým.

Na mysl proto přichází název „o pasivních zálohách“, tedy o osobách, které nejsou vojáky, jsou však dalším, záložním pilířem možné obrany naší země.

Z důvodů, popsaných v návrhu MO pak plyne, že dalším názvem by mohlo být „o (dobrovolné) službě spolků a občanů“. Je-li cílem věcného záměru zákona czapojit do obranyschopnosti naší země občany a spolky, pak by i takovýto název vystihoval to, co od zákona očekávat, tedy ne jen prospěch, ale i povinnosti a odpovědnost.

III. Závěr

V rámci diskusních témat, zveřejněných MO, byla označena sportovní odvětví, která byla označena za přímo využitelná ozbrojenými silami. K těmto byla zařazena zejména tato odvětví: radioamatéři, kynologové, střelci, orientační běžci, potápěči nebo letečtí modeláři.

Je-li jedním z cílů armády a MO soustředění se na vojáka-jednotlivce, pak v základním výčtu chybí bojové sporty, ať již tradiční, tedy např. box, anebo nyní populární Krav Maga či Systema (tedy bojové sporty, užívané pro výcvik vojenských jednotek).

Toto zmiňujeme proto, že mnozí naši členové byli aktivní v různých bojových sportech, které je charakterově formovali k odpovědnosti za jednotlivce a tito přirozeně cítí odpovědnost za naši zemi, a považovali bychom za chybné, kdyby právě bojové sporty nebyly v popředí zájmu stejně tak, jako již vyjmenované. Charakter bojových sportů je velmi blízký armádě, stejně jako povaha těch, kteří se jimi zaobírají, a mohli by být nemalým přínosem pro armádu.

V případě zájmu nás neváhejte kontaktovat prostřednictvím shora uvedených údajů, jsme připraveni poskytnout potřebnou součinnost.

S pozdravem

Bc. Roman Šedý, v.r.
prezident ASDS ČR